

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre . . . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . . . 5 „ — „
Negyedévre . . . . . 2 „ 50 „
Egy órára . . . . . 1 „ — „
Egyes szám ára 4 kr.

Felolós szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond,**
Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Hirdetési díj:
Négy hátsó petít sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többzárú hirdetések alkú szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyeg-díj minden külön beiktatásért 30 kr.

Honvág.

Dobozon, nov. 9.

Csak a ki próbálta valaha, az tudja igazán megérteni, mi az a honvág?

Mi az a néma sovárgás, az a hangtalan epekedés, az az emésztő, kinzó, gyötrő és mégis olyan édes, olyan kérés érzés, a mely a hazátlanul bujdosó szívét-lelkét az ősi tűzhely felé vonja, hajtja, kergeti.

Hiába akarja az ember a rá nézve idegen világ zajában teljesen otthon érezni magát; hiába veti bele magát a napi események izgatott és izgaló hullám-fürdőjébe; hiába akarja magát az idegen vidékek bájával, az előrehaladottabb cultura gyönyörűségét keltő csodáival kárpótolni: a legvidámabb zaj összhangjából hiányzik egy hang; a legizgalóbb hatásokon átérzik egy űr, a legnagyobb panorámák ragyogó szépsége is hijjával van valami titkos és mégis jól ismert varázsnak. Szóval, az idegen föld és idegen környezet ezerszereser másfajta előnyével sem képes bennünket kárpótolni a szülőföld, az otthon, a haza elvesztéséért.

Innen van, hogy a ki önkezével tépte szét azt a köteléket, a mely őt szülőföldjéhez, házanépéhez, népének erkölcsihez, nemzetének intézményeihez és hagyományaihoz kötötte, az olyan ember nem tud megnyugodni sorsában, rövidebb-hosszabb vergődés után kitör belőle a honvág, a sovárgás ellenállhatatlan érzése, a mely vonja, hajtja, kergeti vissza az elhagyott tájak felé.

A honvágynak ezeket a kétségtelen symptomait észleltük Szapáry Gyula grófnak tegnapelőtt tartott beszédében, sőt egész akkori viselkedésében.

Csak hogy az ő honvágja messze áll a nemesebb lelkek eszményi sovárgásától s a mily fonák volt egész szereplése az »önkényt választott száműzetés« folyama alatt, éppen olyan nevetéses mostan jelentkező honvágja, a mely csak azt bizonyítja, hogy meguntván a hosszas koplalást, vágyik vissza a husos fazekak mellé.

Hogy is lehetett ő olyan botor, hogy egy önfeléd pillanatban, szakítva az elvtelenség kultuszában eltöltött nagymultjával, renitensként oda hagyta azt a tábor, a mely annyi időn át égette az ő oltára körül is a rabszolgai hízogás olcsó fömjénjét?

Most látja be, mennyivel nehezebb ellenzéki vezérnek lenni (még olyan mondva csinált ellenzékiének is, a milyen az övék), mint kormányparti korifeusnak. Mert az ellenzéki vezérben észt,

belátást ítélő képességet, tanultságot és ezer más kitünő tulajdonságot kívánnak meg, míg az uralkodó párt vezetőjének elég, ha csak a dereka van a kellő hajlongások pontos végrehajtására bedresz-szirozva.

Egy szóval sanyaru kenyér, az az ellenzékie kedés és nem uri embernek való!

Csavart tehát egyet sunyi ravasz-ságra mindenkor jelesen berendezett elméjének kerekén, s kimondta a nagy jelszót, hogy a 67-es közjogi alapon álló párttörödékeknek együttesen kell folytatni az alkotmányos küzdelmet

Ez őszintén és röviden szólva ezt jelentette a kormánypártnak: no, ne izéljünk már tovább! Itt vagyok, meguntam a rebellis dicsőséget, nyissatok ajtót, hadd osonjak vissza közétek, de úgy, hogy senkinek se tűnjék fel.

A politikai sikerek terén olyan pártját ritkító sikerekkel (?) dicsekvő férfien visszavonulót fuvó kijelentésével kettős eredményt ért el. Azt mondhatnók: »egy csapásra két legyet ütött«, csak az a különös, hogy mind a kettőt a saját arczán lapította agyon.

Fenomenalis államférfiúi bölcsességének kétszövü pisztolya mind a két kakasával csütörtököt mondott, s ő maga a szálnalmas és neveléses erőlködés groteszk figurájaként maradt magára a nem neki való porondon.

Egyetlen kísérletével kettős ellen-szenvet tudott maga ellen gerjeszteni.

A kormánypárt, a mint elérte, hogy visszakivánczik közéjük, legott tömör phalanxba sorakozott, hogy bene törhessen soraikba, hiszen most is nagyon kevés már »a foka.«

A pártönkivüliek csoportja pedig, a kiknek hallgatagon elismert vezére volt, szintén megorrolt rá, a miért az ő megkérdésök nélkül, mintegy szökevényképpen akart visszasurranni a gyűlölt anyapártba.

Ehez a kettős sikeréhez őszintén gratulálunk a nemes grófnak. A bakok között, a miket ő már lött, ekkora agancsával még egy sem kevélykedett.

Egyébiránt minket az ő szívének privát vágyódása és szenvedett kudarcza közelebből egyáltalán nem érdekel. Végezze el azt ő az ő maga éles elméjével a két ellenséges malomkövel, a melyeknek morzsoló rovátkái közzé került,

De igenis van szavunk, még pedig komoly, sujtó szavunk van arra a két-szinű fellépésre, a melyet Szapáry Gyula legutóbb tanusított.

Hát nem világra szóló paródia-e az,

hogy **ő a választások tisztaságának meg-
óvása érdekében emel szót!**

Ő! a ki a választások meghamisítása körül több bünt követett el, mint tán valamennyi elődje együtt véve! **Ő,** a ki legutóbb is belevitte a nemzetet a téli választások rettenetes emlékü küzdelmébe! **Ő,** a ki a rendelkezésére álló hatalom egész fegyvertárát zudította az ellenzéki érzelmü honpolgárokra s a jogfosztás és erőszakoskodás terén soha el nem muló emléket állított magának!

Szapáry Gyula a választások tisztaságának a védelmezője!

Risum teneatis amici?!

És még volna értelme, sőt óriási nagy jelentősége volna az ő felszólalásának, ha azt a multakért piruló őszinte megbánás hangján tette volna meg; ha töredelmesen beismerte volna, hogy bizony ő is sokat és sokszor vétkezett, de most már belátja, hogy az eddigi eljárás a nemzet romlására vezet.

De nem!

Mint az ártatlanság fehér báránya olyan tudatlannak teszi magát a hamiságnak ő praktikáiban, holott a ragadozó farkasnál is ádázabb volt.

Ez a rút színlelés még értéktelenebbé teszi az amugy is poltron ember belső tartalom nélkül való felszólalását, s felment bennünket az alól a köteletség alól, hogy szavait — még ha a mienkől eltérő elvek kifejezője volna is — úgy tekintsük, mint komoly férfionak komoly ügyben, komoly helyen, komoly értelemben vett kijelentéseit.

Az ő szava csak pusztá hang s nem is igazi, hanem csak felvett, eltanult szólam, olyan, mint a csufoló rigóé, a mely minden képzelhető hangot a megtévesztésig hiven tud utánozni.

Hát csak fütyülj tovább is, jó madár! Magadnak fuvod csupán! Bár milyen fájó, epedő vágyakozás ri is ki dalodból, nem hiszi el senki, mert tudja, hogy te mindenféle hangon (s legszivesebben a kétfejű sas hangján) tudsz hang gicsálni.

Hát csak hadd öldökölje a honvág-az elvtelének nagy vezetőjét! Minket hidegen hagy az ő vergődése. Ránk nézve nem bir fontossággal, hogy a konczlesők melyik falkájában csahol; itt is, ott is egyaránt vészes a hazára az ő szereplése

Majd eljön nemsokára a fizetés órája
A legközelebbi választások majd megfizetnek neki minden elkövetett bűnéért s kitörlik érdemellen nevét a törvényhozók lajstromából.

Grotius.

A költségvetési vita. Tegnap egy kis megszakítást szenvedett a költségvetési vita. A ház csaknem az egész ülés alatt a főrendiháztól visszaérkezett utolsó egyházpótléki javaslattal foglalkozott. Így tehát a tegnapi napról elmaradtak Molnár József, Babó Emil és Várady Károly, a kik ma beszélnek, viszont a mára jelentkező szónokok közül többben csak hétfőn élhetnek szólásjoggal. Ma beszélni fog Ugron, hétfőn előreláthatólag Kossuth Ferencz, Pechy Tamás, szerdán valószínűleg Apponyi.

A főrendiház ülése. A főrendiház e hó 12-én kedden délelőtt 11 órakor ülést tart a következő napirenddel: 1. Elnöki előterjesztés. 2. Az igazoló-bizottság jelentésének tárgyalása, a főrendek jegyzékének kiigazításáról és báró Solymosy László kérvénye tárgyában. 3. A közjogi és törvénykezési bizottság jelentésének tárgyalása a budapesti királyi büntetőtörvényszék felállításáról szóló törvényjavaslat tárgyában. 4. A közgazdasági és közlekedési bizottság által a tegnapi letárgyalt vasuti javaslatokra vonatkozó jelentések tárgyalása.

A közös hadügyminiszter mint házassági törvényhozó. Annak idején közöltük volt a közös hadügyminiszter rendeletét, a melylyel a tényleges szolgálati viszonyban álló havi díjasok házasságját szabályozta. A hadügyminiszter ur tényleg illetékesnek ítélte magát annak a megállapítására, hogy a katonatisztek milyen formában köthetnek érvényes házasságot. — Dekretálta ugyanis, hogy bár Magyarország törvénye a polgári kötelet kötelezővé teszi, a tényleges szolgálati viszonyban levők házassága mégis csak akkor érvényes, ha az egyháziilag is megáldott. Ez egyszerűen annyit jelent, mint az állampolgárok egy kategóriájára nevezte fentartása a kulcs disparitásnak, mint házasságkötési tilalomnak. Keresztény katonatiszt ennél fogva zsidónővel nem léphetne házasságra. — Nagyon természetes, hogy a hadügyminiszter

rendelete eo ipso érvénytelen, mert egy közös miniszternek házassági ügyekbe nemcsak a törvény ellenére, de a törvény mellett sincs rendeletalkotási joga. Magának a rendeletnek a kibocsátása tehát, nem is nézve annak tartalmát, flagrans alkotmányértés, a melyet okvetlenül reparálni kell. Eppen azért e tárgyban Polónyi a képviselőház mai ülésén, a függetlenségi és 48-as párt megbízásából interpellációt fog intézni a kormányhoz.

Felekezeti harc az egyetemen

Budapesten az egyetemi liberális párt rendkívüli közgyűlést akar összehívni, a melyen indítványozni fogják, hogy az egyetem polgársága helytelenítse az antisemita irányzatot. A felekezeti harc egyre szenvedélyesebb mérvet ölt, Martost, aki liberális beszédet tartott többben provokáltak; még számos párty készül.

KÜLFÖLD.

A csehek választási manifesztuma. A csehek a tartománygyűlésbe küldendő képviselők megválasztására készülnek és ez alkalomból az ifju csehek pártja Herold képviselő által kibocsájtotta manifesztumát, mely első sorban azt fejt ki, hogy a cseh kérdés ezentúl is nagy horderejű, — állami jelentőségű kérdés marad, melynek a cseh érdekek szempontjából való megoldásáig nyugalomról, pihenésről szó sem lehet. A párt követelni fogja a cseh nyelvnek általános használatát és a poladrend-szer módosítását, továbbá a politikai hatóságok feüyleti jogának korlátozását. A Magyarországgal való kiegyezésre nézve a manifesztum szerint a tartománygyűlés feladata lesz oly intézkedések megtétele, hogy a cseh mezőgazdaság és gazdasági ipar, különösen a hajdanában oly virágzó malomipar érdekei a magyar verseny ellenében megvédessenek és hogy Csehország államjogi állásának sérelme nélkül tisztáztassák. Az ifju csehek teljes erejükből azon lesznek, hogy német honfitársaikkal béke egyetértésben élhessenek, de viszont küzdeni fognak az ellen, hogy bármiféle kisebbség külön jogokat élvezzen és hogy Csehország területe, melynek integritását állami alaptörvények biztosítják, bármiként feldarabolassék. A választási reform dolgában a manifesztum az általános és egyenlő választási jogot követeli.

Törökország sebei. A fényes porta alá tartozó országok népei úgy látszik vérszemet kaptak az örmények sikereitől mindenünnen fegyverkezés, izgatások és felkelés híret hozza a táviró. De a mi diplomáciánk közbelépéséről még mindig nem jön hír. Hivataltos török forrás szerint az erzerumi hatóságok által kiküldött csapatoknak sikerült Manis (Terdján) helységet felszabadítani, melyet a mohamedánok és keresztények laktak és melyet kétszáz egyen ostromolt, akik kurd- és lág-ruhákba vannak öltözve. A csapatok a támadókat szétverték. Ugyanezen forrás szerint egy előkelő örményt abban a pillanatban fogtak el, midőn lakásán töltenyeket készített. — Avonkivül még több örményt tartóztattak le, a kik katonák és állami alkalmazottaknak voltak öltözve. A Lemosban időző angol hajóraj az eleségszerzés körül támadt nehézségek miatt kénytelen volt Salonikibe menni és hogy husz Redif zászlóalj ment Syriába, a hol a halyszat nyngtalanító. Haili Rifuat basa, az új nagyvezir, azelőtt Mithat basa hive volt, azonban később letért erről az irányról. Az új nagyvezirek nincsen olyan befolyása, mint Said basa és Kiamit basa volt nagyvezireknek, miert is kinevezetésének nagy jelentőség nem tulajdonítandó.

A bécsi láрма. Bécsben még mindig a Lueger meg nem erősítése a közbeszéd tárgya. Mindenfelé a legkülönböztetted módon kommentálják az esetet és a liberálisok, úgy látszik, oly jelzavakat szuggérálnak az ellentábornak, melyeknek éle Magyarország ellen irányul. Szidják Magyarországot és a leghevesebb támadásokat intézik ellene. Terjesztik azt a hírt is, hogy Bánffy Dezső báró, Jósika Samu báró, Jókai Mór és Andrássy Aladar gróf jartak közbe, hogy a polgarmesterválasztás ne kapja meg az uralkodó jóváhagyását. Ha fölösztának a községtanácsot akkor — úgy mondják — a harzi riadó Magyarország ellen szólna. — Lueger hívei különben ismét meg akarják választani polgarmesternek. Ez esetben azonban rögtön fölösztalják a községtanácsot és Friebertis vinné ismét hosszú időn át az ügyeket. A Reichspost a királyné személyét is belevonja a dologba, így írván: Ime Magyarországból jött a segítség, Jókai Mór képviselő, a ki tudvalevőleg mindig befolyásolja a császárnét és Bánffy miniszterelnök személyében.

Orosz hang a francia kormányról. Oroszország közvéleményében kedvezőtlen hatást kellett a francia kabinetváltozás. Orosz-

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

Novemberben.

Künt járok az őszi határon;
Rojtos, fehér köd ül a tájon,
Mint szemfedő halottai ágyon!

Halott a nyári szép természet
S az ő sorsában az enyészet
Példázza, érzem, az enyémet!

Az őszi nap bágyadt világa
Úgy rezg be csak a fülhómályba,
Mint a gyertya libegő lángja.

S halott virasztok esendben, gyászban;
E nagy ravatalos szobában,
Olyan nyomasztó némaság van!

Oh hogy elmúlás minden itten!
Ki a halálban mást is hittem,
Ne hagyj el engem, Uram Isten!

S már-már e gyászos környezetben
Jobbik magammal küzdelemben
Félzokogó kétség kél bennem...

Mikor e zord, halott határon
— Oh, büvölet! Oh, édes álom!
Uj élet mosolygását látom!

Friss őszi vetés virulását
Egy új kikelet tanuságát,
A jó Isten örök jóságát!

... Oh legyen áldott a vetője.
Adj, Uram Istenem, jövőre:
Arany valóságot belőle!

Szabolcska Mihály.

Tündérország.

A „Debreczen” eredeti tárczája.

Irtá: Rostkowicz Arthur.

Nem a mesék és álmok országában, hanem megvolt valójában messze innen, a Kaukázus kies völgyeiben, az a boldog ország, melyet hótakarta bérczek választottak el a szomszéd országok vérszomjas lakóitól.

Meg volt adva az örök természet minden szépségével.

Örökké kék eget nem homályosítottak el soha szürke fellegek, delceg pálmáira nem borult soha dermesztő fagy; s még a szél sem merte vad zugásával háborítani e boldog ország nyugalmát, — s csak mint lenge szellő susogott a halovány lótuuszoknak vad orkánról, dermesztő fagyról, lassu hervadásról, s azok pajzánkodva rázogaták sárga fejcskéjüket, mintha azt mondták volna a tova-uhanó szellőnek:

— Nem hiszünk neked!

Apró csermelyek vigan csörrentek meg a viruló növényzet között, s a virgoncz halacszkák fűgén viczkándoztak a kristálytisza vízben.

Százados fak sűrű lombjai közt a kis

madárkák vigan csicseregtek s szerelmes dalukat nem szakította félbe senki sem.

Ez volt a boldog cserkesz csicsensz nép hona.

Apró aujjaik (falucska) fölött hótakarta bérczek virrasztottak, s a nádtejes viskókat eltekarta, elrejtette az arnyékos, tropikus növényzet a kandí szemek elől.

Olyan boldog, olyan megelegetett volt e nép, mint az ő ember a paradicsomában.

Vagy talán ez volt a paradicsom, melyet az ő ember elveszített, s melyet a boldog cserkesz nép újra feltalált, hogy ismét elveszítse?

Ugy van! Elveszítette, de az a másik nép sem nyerte el!

Megsemmisült e földi paradicsom, a mint a hivatalan, fegyverökből tüzei okádó, vérszomjas katonák területére léptek.

Megsemmisült a bűnös ember lehetetétől, mely megfertőztette tiszta levegőjét.

Mintegy varázsszóra el ünt a föld színéről a termés et főn-éges pompája, s ott maradt a pusza, kopár sokl, a ki-záratt növényzet.

Az utolsó évtizedekben történt ez; a cserkeszek addig boldogok voltak.

Mily iszonyu parhuzom a régi és mostani között!

A cserkeszek barna, vidám arcu emberek voltak; a férfiak erős, deli, szálás emberek, a nők volám arcu, piros-pozsgásak. A betegségek el ősmerték.

S mi a mostani, a keres?

ország mindig kellemetlen érzéssel gondolt arra az eshetőségre, hogy Franciaországnak radikális kormányzata lesz. Meg fokozza az orosz közvélemény elégedetlenségét az a körülmény, hogy a kabinetválás következtében Hanataux külügyminiszter is visszalépett. Hanataux Oroszországban nagy tekintélynek örvendett és kétségtelenül nagyrészt az ő ügyességének és erélyének volt köszönhető, hogy Franciaország megszabadult abból az ingadozó helyzetéből, a melyben a Ribot-kabinet hivatalba lépése előtt volt. Petervári kormánykörökben nagyon sajnálják Hanataux visszalépését, annnyival is inkább, mert ez akkor következett be, amikor a nemzetközi helyzetben sok nagyfontosságú kérdés van szőnyegen, amelyek szükségessé tették volna, hogy Franciaország külügyi politikáját oly férfi vezesse, aki, mint Hanataux, ugy mult-jánál, mint a belföld és külföld bizalmával fogva minden tekintetben be tudja tölteni ezt a hivatalt.

Kulisszák mögül.

Budapest nov. 8.

(M) Még a mult augusztusban, a midőn gr. Festetich Andor a földmívelésügyi miniszteriumban a második államtitkárságot léte itette s egy új szolgálati beosztással az első államtitkárnak működési körét igen megszorította, Miklós Ödön nyomban beadta volt lemondását. Gr. Festetich azonban akkor megnyugtatta Miklós Ödönt, biztosítván őt változatlan bizalmáról; s miután br. Bánffy Dezső is megkérte az államtitkárt, hogy maradjon meg továbbra is, Miklós Ödön kijelentette, hogy egyidőre még kész állását megtartani, azonban hivatásának csak úgy lesz képes továbbra is megfelelni, ha a miniszter alatta álló hivatalnokokkal közvetlen nem intéztet el ügydarabokat. Daczára, hogy gróf Festetich Andor akkor mindent megígért az államtitkárnak, Miklós Ödön csakhamar tapasztalta, hogy a fontos ügyek az ő kikerülésével tárgyalatnak.

Igy megkínálta az államtitkári állással egymásután Gullner Gyula és Makfalvy Béza nemzetipárti képviselőket, a kik azonban mindketten visszautasították az ajánlatot. Gróf Festetich Andor ur bizonyára azt hitte, hogy a mint ő megváltoztatta állását és lejt hajdani egyesült ellenzéki bukott

képviselő jelöltől kormánypárti képviselő és majdan miniszter, ép úgy fogják egy államtitkári állásért ott hagyni Apponyt és pártját a nevezett urak is. A volt miniszter ur azonban ebbeli számításában nagyon csalódott.

A mint Miklós Ödön a fenti tényről értesült, azonnal és pedig október 22-én elküldte lemondó levelét a miniszterelnöknek, illetve ezt személyesen adta át neki azzal a kijelentéssel, hogy miután az ő szakminisztere ellenzéki képviselőnek kínálja az ő állását, azt az ő önérzete nem engedi, hogy felmentését tőle kérje. Miklós Ödön hozzátette, hogy gróf Festetich Andorral semmi körülmények közt sem fog többé együtt szolgálni.

Ugyanezen időben értesült b. Bánffy Dezső arról is, hogy gr. Festetich Andor házi ügynöke, a Marczaliban lakó Steiner Ignác közvetítéssel mellett megkötötte Gerő és társaival, a Pallas-nyomda igazgatójával, az új sertés-vészintézetre nézve a harmadik éves szerződést.

A pusztapéteri üzlethez a vállalkozóknak egy millió forint tökére lett volna szükségük; ezen összeget Gerő és társai a kész szerződésre kívánták előlegül felvenni és e végett egy itteni pénztárművel alkudoztak is már. A miniszter által jóváhagyott, illetve aláírt szerződést Gerő ur az Agrár-bank egyik igazgatósági ülésében bemutatta s több fővárosi sertés-kereskedőnek helyszíni tanulmányozás végett kiadta. Ezeknek a sertés-kereskedőknek egyike a szerződés másolásával kezében elment Tolnay Lajoshoz, a X-ik kerület képviselőjéhez és őt felhívta, hogy e szándékot attentátumot hazai sertés-kereskedésünkről hárítsa el. Tolnay Lajos közölte az esetet a szabadelvű párt több tagjával, majd ezek tanácsára magával a kormányelnökkel is. Bánffy Dezső igazolásra szökött fel földmívelési miniszterét s az ügy minisztertanács elé kerülvén, gr. Festetich Andor miniszter-társai egyhangulag elítélték cselekedetét s a szerződés stornózását követelték. Miután gr. Festetich Andor az igazságügyminiszter arra is figyelmeztette, hogy a szerződés illegális, hogy azt az állam magára kötelezőnek el sem ösmérheti és hogy e végett a volt földmívelési minisztert még vád alá is helyezheti, a képviselőház, gróf Festetich Andor nagy erkölcsi küzdelmek és nem megvetendő anyagi áldzatok árán is, felbontotta a szerződést Gerő és társaival Természetes,

hogy a fentiek után gróf Festetich Andor egy napig sem maradhatott meg állásában.

Még mielőtt beadta volna lemondását gr. Festetich Andor, a miniszterelnök már megkínálta volt örökével Drányi Ignácot. Ez magyarázza meg utóbinak oly gyorsan történt kinevezését. Az is jellemző hogy gr. Festetich Andor nem kapta meg a belső titkos tanácsrsi czimet sem.

A volt földmívelési miniszter urnak min-napi felszólalása a lehető legrosszabb benyomást tette a szabadelvű pártnak benfentes körökben. Itt most nyíltan beszéltek, hogy gróf Festetich Andor azok miatt lehetetlennek kell tenni. Említik, hogy gróf Festetich Andornak még másik két rendezetlen ügye maradt vissza a miniszteriumban, még két oly szerződés lenne ott, melyek mindegyike a legkülönösebb színen tünteti fel a volt minisztert.

Festetich ellenségei felhozzák most ellene azt a körülményt is, hogy ő mint miniszter egyszersmind tényleges építési vállalkozója is volt a győr-dombovári vasutnak, a mennyiben az a Szél Kálmán a marczali Steiner Ignácznak a fia, a nemcsak a kereszt-, de egyszersmind az utónevét is megváltoztatta, hogy a rokonsága annál kevésbé legyen szembe-szökő, a kire gróf Festetich Andor az említett vasut engedélykormányát közvetlen minisztersége előtt árubázta, egy minden anyagi eszközök híján levő strohmann. Ez a győr-dombovári vasut koncesszió már egyszer a bíróság előtt is megfordult midőn is a belvárosi járásbírósaít ítéletével mondatott ki, hogy Szél Kálmán nem egyedüli engedményese ama vasutnak.

A szabadelvű párt korifeusai előtt feltűnő az is, hogy gróf Festetich Andor, mielőtt lemondott tárczájáról, szüntelen kormánypárti képviselők társaságában volt, velük ebédelt és vacorált, amit azelőtt sohasem tett, és mindenben a kedvükbe igyeckszik járni. Azt mondják, most ő is pártot gyűjt a csatára. S miután, a Miklós Ödön tabora sem nyugszik — úgy érdekes kis csatára esz alighanem kilatása az országnak.

Tanügy.

Tanítók katonáskodása.

Bárhogy tekintsük is a jövő évi milleniumi kiállítás, annak hosszas és beható tanulmányozását hazafiui, művelődési, tanügytör-

Bizony nyomorult keveréke ez a réginek; vézna, alacsony emberek, telve betegségekkel, melyeket magukkal hurczoltak a hódítók.

Hol van a boldogság, a meglegedettség? Ott van helyette az iszonyu adó, melyet a császár atyuska katonái hajtának be kancsukával.

Hová lettek a lány szavú dalnokok, kik ugy forgatták az aczél, mint a hogy a lantot pengették?

Ki regél majd az ősök dicsőséges harc-zairól, igazságszeretetről, asszonyhűségről, boldogságukról az aulok szép virágainak? Senki, senki.

A hódító más nyelvet beszél, melyet ők nem értenek.

A vitézek színe-java virágos hant alatt nyugosza örök álmát, csak egy kis töredék menekülhetett a hegyek közé, s ki tudja, meddig huzzák még ott azt az iszonyatos élet-halál harczt?

Még e század elején boldog volt a cserkesz nép; meg volt elégedve a természet adományával s nem kívánczolt a kapzsi szomszédok kincsei, véres harczi után.

De ha azok keresztül törtek a havasokon, ugy vitéz férfiak erős karokkal, kemény aczél-lal verték vissza a tolakodókat.

Ha sorsüldözött menekült hozzájuk, ugy náluk új otthonra talált.

Nem kérdezték: honnan jött, minő volt sorsa ezelőtt, vagy miért kellett honából menekülnie? Igyekeztek vele feledtetni a multat, letelepítették s ha ott családot alapított, ugy elfeledte az egykor talán méltatlanul szenvedett

mellőztetést, keservet, üldöztetést. Ifju nője lecsókolta homlokáról a mult bánatos fellegét, gagyogó gyermeke elütte a rémköveket s a menekült, a száműzött olyan boldog, olyan meglegedett lett, mint a többiek.

A föld pazarul ellátta áldásaival az embert, ki méltán meg is érdemelte azt.

Iriyelték is szörnyen a szomszédok a cserkeszek boldogságát s különösen két hatalmas uralkodó vágyódott birtoka után: a szultán és a császár; amaz védelmi, emez terjeszkedési szempontból.

A szegény cserkesz nép egyedül, minden segítség nélkül állott a moszkó tengernyi hadaival szemben, — épp úgy, mint hazánk az önvédelmi harciban.

Tudták ezt jól a cserkeszek, s mégis a hódolás helyett, a dicseljes halált választották, Egyedüli segítségük volt a moszkóktól üldözött lengyelekben.

Ukránia is le volt igazva, Lengyelország szintén.

A hódító császár atyuska serege előtt két választás állott; vagy hirtelen lecsapni Törökországra, vagy pedig a Kaukázuson megkerülni s hátba támadni azt s ily módon egyesíteni, vagyis inkább kancsuka alá hajtani a délszlávokat. Megpróbálta előbb egyenes uton czélt érni, de így nem sikerült; tehát a cserkeszekre támadt, kiknek dalnokai harcra buzdítva, lelkesítve jártak be az országot, nehogy készülletlenül találja őket az ellen.

A moszkó jött is, tenger néppel árasztva el a hegyek alját.

A szorosokon azonban nem törhetett be, mert ott féltisteneként küzdöttek a jobb sorsra érdemes cserkeszek.

E öhuzatta tehát ágyuit, melyek elsöpörték a szorosok védőit és a moszkó katonák benyomultak a paradicsomba, mely most egy iszonyu temetővé változott át.

Előnyomulások minden lépését ömlő vérrükkel fizették meg; ez pedig lassan ment. Évtizedekig eltartott ez az emberirtó harc, s a moszkó még sem győzött!

Ki ne halotta volna híret a cserkeszek vezérének, Samylnak, ki fehér palástjában bottal kezében mindig ott járt, hol legnagyobb volt a veszély? Ki ne olvasott volna azokról a hőstettekéről, melyek mind az ő nevéhez fűződnek?

Uj nemzedék vette föl az elesettek diadalmas lobogóit és diadalt ülve diadal után — mégis elbuktak!

A ki tudott, menekült a hegyek közé a moszkó véredek elől, s onnan siratták az elvesztett szabadságot, onnan látták a moszkó előnyomulását, hiszen égő erdők, felperzselt aulok mutatták amannak, diadalmas útját!...

— — — A paradicsomot, melyet a moszkó birni akart, nem találta meg. A disz-itől megfosztott sziklák most koprán merednek az égnek, mintegy örök boszúként hirdetve a moszkó barbárságát.

S mindez a felvilágosultság századában történt.

Szegény tündérország!

téni és sok más egyéb szempontok elengedhetetlen kötelességévé teszik minden törekvő tanítónak.

E feladat megoldására egyedül a nagy szünet áll rendelkezésünkre, mert akár tavasszal, akár ősszel szakítjuk meg a diligenziát, hogy a kiállítás megátogassuk, kénytelenek vagyunk ottani tartózkodásunkat legalább is egy heti időre szabni, miáltal iskolánkban csaknem annyit veszítettünk a szüneteléssel, mint a mennyt tapasztaltunk amoda, lévén a tanítás olyan mesterség, a melyet csak ritkán szabad felhagyni. Egyik tanító ma, a másik holnap vagy holnapután, a harmadik a következő héten hagyja vakációját s így az ország elemi oktatása bábeli zűrzavart tart a szemlélő elé.

Az egyetemes tanügyi kongresszus s a vele kapcsolatosan tartandó kisebb tanítói gyűlések egybehívására és a tanácskozással megejtésére a lehető legegyszerűbb a nagy szünet elejét, nevezetesen július hó első felét tűzni ki.

Igy azok a tanítók, kik ezen idő alatt a katonai kötelezettségüknek a millenium évében tartoznak eleget tenni, — akár 8 heti képzés, akár 13 vagy 35 napos fegyvergyakorlat teljesítése végett kell csapatlövészbevonulniok, — egyenesen ki lennének zárva, vagy legalább is meg lennének akadályozva abban, hogy tanulmányozásaikat a lehető legalkalmasabb időben végezhessék s önképzésüket a tanügyi gyűléseken való részvétel által is előmozdíthassák.

Igaz, — hogy ilyen katonatanítók nincsenek valami tulságos nagy számmal, de akármennyien legyenek is, tény az, hogy vannak elegendő, a kiket e nemű kötelezettségük teljesítése va ószaggal megfoszt a kiállítás közoktatásügyi csoportjában való buzamosabb tartózkodástól.

Minden tekintetben helyesíthető tehát azon tanítótöbbletek és egyesületek eljárása, a melyek a törvényhozáshoz intézett kérvényekkel vagy országgyűlési képviselők közreműködése által oda igyekeznek hatni, hogy említtett kártársaik a jövő évi katonai szolgálat alól felmentve, kötelezettségüknek 1897-ben tehessenek eleget.

Hogy nem mindenik tanítótöbblet vagy egyesület indított meg ez irányban mozgalmat, az csak azt mutatja, hogy nem tartozván mindenik tanítóra, csekélyebb fontosságúnak tartják a dolgot, mint a milyen valóban. Pedig a kártársi szeretet és ösztentetés érzetének szilárdítása nagyon is megkövetelné ilyen határozatok hozatalát.

Mohi.

Tanügyi kongresszus. A II. országos és egyetemes tanügyi kongresszus rendező bizottsága tájékoztató és értekezési felreirészek kikerülése végett a következőket hozza az érdekeltek tudomására:

1. Az 1895. évi április 11-én tartott országos szervező gyűlés határozmányai szerint a kongresszus a szabad részvétel alapján létesül s így abban az egyesületek részéről képviseletnek helye nincs.

2. A kongresszusnak tagja csak az lehet s a nyújtandó kedvezményekben csak az részesülhet, a ki a 2 forint tagsági díjat lefizette.

3. Minden tagnak jogában áll a kongresszus bármely szakosztályában és annak összes ülésiben tanácskozni és szavazni.

A tagági jelentkezések és a tagdíjak december végeig a rendező bizottság pénztárosahoz, Mauritz Rezső főreáliskolai igazgató urhoz (Budapest, VI. Lovag-utca 18.) küldendők. A jelentkezés csak a tagsági díj lefizetése esetén érvényes.

Egyébb értesítések és kérdézősködések a rendező bizottság titkári hivatalához (Nagy László, főtitkár; Budapest, József-körút 58.) intézendők.

Irodalom és művészet.

Debreczeni művész az őszi műtárlaton. Bosznay István főiskolai tanár, kiváló tehetségű fiatal festőnk, a ki már többet országos kiállításokon keltett méltó feltűnést ki-

váló alkotásaival, az idei budapesti őszi műtárlaton ismét képpel vesz részt. Az egyik **„Debreczeni vásári részlet”**, a másik **„Somogyi aratók”**. Mi a kiknek alkalmunk volt mind a két képet úgy készülőfélben, mint teljesen befejezett állapotban látni, a legnagyobb dicsőretnel szólhatunk a kitűnő festő művész ezen újabb alkotásairól, a melyekre a Budapestre felránduló műértő közönség érdeklődő figyelmét ezen az úton is felhívjuk. Mint haljuk, a művész ezen képeit eladóvá tette. Milyen dicső dolog lenne, ha ezt a Debreczen dicsőségét hirdető művek nem kerülnének idegen helyre, hanem városunk műpártoló körei szereznek meg.

A nemzeti színház pályázathirdetése. A nemzeti színház igazgatósága a következő pályázati hirdetést tette közzé: „Porzolt Kálmán a »Fővárosi Lapok« felől szerkesztője a nemzeti színház igazgatóságának egyezer koronát ajánlott föl azon czélból, hogy ez összeg a jelenkori magyar társadalmi életből vett színre drámai pályázatul tűzze ki. A pályázat föltételei a következők:

1. Az 1000 korona jutalom csak annak a műnek íélhető oda és adható ki, a melyet a bizottság többsége érdemesnek vél arra, hogy a nemzeti színházban előadassék és a mely színpadra sikert igér. Ha előadásra érdemes mű nem látható, a pályadíj nem adatik ki, hanem újabb pályázat fog hirdetési.

2. Pályázat minden olyan középfajú egész estét betöltő színmű, melynek tárgya a jelenkori magyar társadalmi életből van merítve.

3. A beküldés határideje f. évi november hó 30-dika. Az eredményt a bizottság legkésőbb 1896. évi február hó 1-én fogja kihirdetni.

4. A pályanyertes mű színre hozatván, a nemzeti színház által az eredeti darabok szerzőinek fizetni szokott rendszerőri százalékokban is részesül.

5. Egyéböként a pályanyertes mű a szerző tulajdona marad, de a nemzeti színházat megelőzőleg sehol másutt színre nem hozható. A darab kinyomatási joga a »Fővárosi Lapok«-at, illetve az Athenaeum nyomdái és irodalmi részvénytársaságot illeti.

6. A pályaművek idegen kézzel, tisztán és olvashatóan írva, lapszámozva és bekötve a nemzeti színház igazgatóságához küldendők; a szerző nevét, polgári állását és lakhelyét rejtő pecsétes levélben ugyanaz a jelleg álljon, mint a pályamű homlokán. Álnév alatt a pályázónak a jutalom nem adatik ki.

A pecsétes levélben netalan följegyzett kikötések, föltételek nem vétetnek figyelembe. Kéziratok nem adtnak vissza. A nemzeti színház igazgatósága.

Színház.

A jövő hét műsora. Vasárnap *Komédiánsok a táborban* operette, itt másodszer, hétfőn *Veres sapka* népszínmű, kedden *Király fogás* operette H. Pauli Mariska vendégjátékával, szerdán *Lili énekes* vígjáték H. Pauli Mariska vendégjátékával, csütörtökön *Ingyenélők* népszínmű H. Pauli Mariska vendégjátékával, pénteken *Uj honpolgár* énekes életkép, népelőadás leszállított helyarakkal, szombaton *Takácsok* énekes színmű itt először, vasárnap *Ugyanez*.

Blaha Sárka a színpadon. Blaha Lujza asszony leánya, Blaha Sárka, hír szerint tavasszal föl fog lépni a népszínházban, megkezdvén ezzel színpadi pályáját. De míg a nemzet csalóánya a népszínművekben ragyogtatja páratlan tehetségét, addig Blaha asszony operette felé vonzódik. Első szerepeinek egyike a Postás Milka lesz. Most tanuja ezt a szerepet s szorgalmasan jár énektanárnőjéhez, a kinek többi tanítványai valóságos ünnepek Blaha Lujza leányát.

Viola az afföldi haramiá. Csak úgy hangzott tegnap este a színház az ürességtől. A rossz előadás különben nem érdemelt volna nagyobb közönséget. Az a kevés számú publikum is csak néha-néha tudott felmelegedni

a *Klenovcs-pár* kifogástalan játékán. Nyilassi és Püspöky nagy hátszal játszották el epizód-szerepeiket, Krémer Nyuzó főszolgabíró szerepét határozottan elrontotta. Nem komikus, hanem bohóc szerepet csinált belőle. Láttam talán már valaki egy szolgabíró, a ki spanyol csizmába, francia nadrágba szalon kabátba, s önmémet divatu kabapba jár és vatermörder gallért visel? A milyen izléstelen volt az ő viselete, olyan volt kevés kivétellel a többié is. A rendezésen is meglátszott Krémer izléstelensége. (Hej! Péchy Kálmán másként rendezte volna!) Csak a bohóc sipka hiányzott még Krémer ur fejéről, különben egészen czirkuszias volt. Nagyon rossz volt, mint rendezés Goldstein Szám, vagyis inkább ifj. Német is, ki a rokonság dacára Izsig szerepét agyonlapiotta. Jók voltak *Hevessy, Haday*, és *Tapoczay*. Ezenkívül *Bogyó Ilona* szép volt és kedves.

Az anyakönyvi hivatalból.

(Születtek 1895. nov. 8-án.)

Nánási Gábor (Gábor ref.)
Szilágyi Lajos (Zsuzsa ref.)
Véber György (György kath.)
Szabó Lajos (Imre ref.)
Szabó Imre (Eszter ref.)
Neiskey Ferencz (Ferencz ref.)
Nagy Ferencz (Ferencz ref.)
Szabó Ferencz (István ev. ref.)

(Elhalálozások 1895. nov. 8-án.)

Katz Fáni (izr. 7 é. béhurut)
Nagy Julianna (ref. 2 hó. béhurut.)
Dalmi Margit (ref. 12 hó. tüdőlob.)

Ujdonságok.

* Istenitisztelek. Folyó hó 10-én, vasárnap az istenitisztelek az ev. ref. templomban a következő sorrendben tartatnak meg: A nagytemplomban Ferenczy Imre s. lelkész, a kistemplomban Dicsőffy József lelkész, — a Kossuth-utcai templomban K. Tóth Kálmán lelkész, az ispotályi templomban Szilágyi Imre s. lelkész.

* Megyei közigazgatási bizottsági ülés. Folyó hó 11-én, hétfőn tartják meg a megyei havi rendes közigazgatási bizottsági ülést, a melyen leginkább folyó ügyek kerülnek tárgyalás alá. Nevezetesebb csak egy belügyminiszteri leirat tárgyalása lesz, a melyben az iránt intéz kérdést a belügyminiszter, hogy Teglas, Mikepércs, Felső-Józsa és Tetétlen községekbe nem-e volna czélszerű anyakönyvvezető helyetteseket kinevezni, miután azon helyeken tudvalevőleg a szomszéd községek anyakönyvvezető helyettesei teljesítik a szolgálatot. Ha a megyei közigazgatási bizottság ezt czélszerűnek mondaná ki, úgy mindjárt az ezen állásokra kinevezendő egyeneket is jelölni fogja.

* Az ev. ref. konvent ülése. A Kolozsvártott Papp Gábor dunántúli püspök halála miatt tudvalevőleg félbeszakadt konventi ülés f. hó 21-én folytatják Budapesten. Kiss Áron tiszántúli püspök most küldte szét egyházközségek konventi tagjainak az értesítést erről és figyelmeztette őket, hogy az üléseken megjelenjenek.

* Őszi segély-gyűjtés a ref. collegium részére. Főiskolánk akadémiai hallgatói s szegény tanulói a fennálló szökés szerint folyó hó 13-ik és következő napjain (szerdán stb.) az idén is, fölézeti külömbösg nélkül felfogják keresni városánk polgárait, hogy házanként szedjék össze azokat a nagybecsű, kegyes adományokat, a melyek főiskolánk támogatásának és szegény-tanulóink ellátásának régi idők óta egyik jelentékeny segély-forrását képezik. Kiküldendő növendékeinket mély tisztelettel bitorokodom ajánlani városunk polgárságának jóindulatába, a nemes czélt pedig, a melynek szolgálatában ők fáradoznak, munkás szeretetébe, hálaan annyiszor tapasztalt jötekonyságába és áldozatkészségébe. Kelt Debreczen 1895 november 6 Sa-s Béla a ref. főiskola akadémiai igazgatója.

* A dunántúli új evang. püspök.

Az újonnan választott dunántúli ágostai hitv. evang. püspöknek, kit egy ízben függetlenségi programmal képviselő jelöltnek is felléptettek, — életrajzát a következőkben adjuk: Gyurátz Ferencz 1841. április 30-án született Bükkön, Sopronmegyében, szegény köznemes szülőktől. Tanulmányait Sopronban kezdte az evangélikus liceumban s ott hallgatta a teológiát is. Majd nagyobb utazást tett Németországban s Jénában járt egyetemre. Tanári oklevelet nyervén, Kővágó-Órsre hívták meg professzornak, de a tanári katedrat csakhamar fölcserélte a papival. Beléden három évet töltött s csak a pápaiak meghívására hagyta el gyülekezetét. 1842. óta egyházamban a pápai ev. gyülekezet lelképásztora. 1874-ben megházasodott, oltárhoz vezetvén egy tekintélyes iparos leányát, Matus Karolinát. Gyurátz a közélet minden ágában tevékeny részt vesz s egyházügyeit is páratlan szorgalommal vezeti. A pápai ev. gyülekezet zilált anyagi viszonyait úgy rendbe hozta, hogy a teljesen vagyontalan gyülekezet 1873/84-ben már 35 000 forintos templomot, új iskolát, meg paplakot építhetett, Társadalmi téren is nagy tevékenységet fejt ki. Alapítója számos nőegyesületnek, elnöke a pápai iparos ifjúsági körnek, alelnöke a Jókai-körnek, megyei és városi bizottság tag s tagja minden közhasznú jótékony és különféle egyesületnek. Mint pap, elnöke a dunántúli kerületi gyámintézetnek, azonkívül dunántúli kerületi jegyző és zsinati egyházi főjegyző. Tatay halála óta főesperes volt. Tevékeny irodalmi munkásságot fejtett ki eddig is. Legjelesebb munkája ia Luther élete, mely legjobb magyar nyelvű biográfiája Luthernek. Kiváló munka a Gusztáv Adolf svéd király élete, mely 1892-ben jelent meg. Irt két poétikus imakönyvet is: a Lelki vezér és A hit oltára címmel, mely utóbbi a Luther társaság kiadásában két kiadást is ért, meg egy broszúrt. A szabadkőművességről, mely annak idején türelmes fölfogásával föltűnést keltett. Az egyházi szónoklat terén is sok szép alkotással gazdagította a felekezet irodalmát s ő maga is a legjobb szónokok közül való.

* Hus-behozatali szabályrendelet. A rendőrfőkapitányság még a múlt évben szabályrendeletet dolgozott ki a husbehozatal szabályozására, de az akkor a céljának nem felelő meg, most újra a jog- és pénzügyi bizottság elé került már a átdolgozott szabályrendelet, mely összhangzatba van hozva a közbiztonsági szabályokkal. A szabályrendelet precizirozza a vidéki husbehozatal körülményeit és a nem iparosok által vágott hus kimérésére vonatkozó intézkedéseket. A jog- és pénzügyi bizottság hosszas vita után elhatározta, hogy a még most sem megfelelő szabályrendeletet újra feldolgoztatja. E célból meghozatják Budapest és Pozsony, mely utóbbiak viszonyai inkább illenek Debreczenhez, ide vonatkozó szabályrendeleteit, hogy annak mintájára készíthessék.

* A Vajda lápos bérbeadása. A városi jog és pénzügyi bizottság tegnapi ülésén javasolta a Vajda lápos bérbeadását az egyedi ajánlattevő Steinfeld Mihálynak, aki évi 5409 frt bért szandekozik adni. Javasolja pedig a bizottság azon oknál fogva, mert a mostani viszonyok mellett jobb gazdasági állapotra számítani alig lehet s a bérbeadás határidejének meghosszabbítása egyáltalán nem nyújt kilátást arra, hogy előnyösebb ajánlat érkezzék be.

* A debreczeni honvédtisztek lakbéréme- lése. A debreczeni honvédtisztkar városunk drágasági viszonyaira vonatkozva alapos indoklással ellátott kérvényben folyamodott a miniszteriumhoz, hogy a III. lakbérosztályból a II. lakbérosztályba tétessenek. A jog- és

pénzügyi bizottság abból kifolyólag, hogy kedvező esetben a házi pénztár meglehetősen tehermentesen szabadulna, szorgalmazását javasolja a honvédtisztek kerelmének.

* A tornaegylet közgyűlése. A helybeli tornaegylet, mely most épített impozáns új helyiségeivel s nagyszabású felszerelésével mintegy új korszakba lép, e hó 18-án vasárnap tartja alakuló és tisztújító közgyűlését, a modern kívánalmaknak teljesen megfelelő péterfiatuczai épületében. A sport kedvelők figyelmé felhívjuk ez esemény számba menő közgyűlésére. Az új tereben ezerféle tornaszor fog állani a testedzők rendelkezésére, ezenkívül a legjobb nevű vívómesterek egyike, szigeti Benedek Gyula vezeti a több osztályból álló vívó tanfolyamot.

* A debreczeni iparos ifjúság önképző egylete holnap tartja meg a »Korona« vendéglő helyiségében, a még minden évben oly szépen sikerült társas-vacsorával egybekötött őszi táncmulatságát. A vigalmi szász bizottság három hét óta fáradozik a mulatság érdekében. A közönség érdeklődése nem is látszik tavof maradni, mit jó részben igazol a belépti-jegyeknek nagy számban elkeltén kívül azon tény körülmény is, hogy a kibocsátott ezer darab meghívó kevéseknek bizonyult s a jelentkezők nagy számára való tekintettel, után kellett nyomtatni. A vacsora felszolgálására ajánlkozó 30 fiatal szép leány e hó 7-én tartotta értekezletét Kis Sándor elnök vezetésével arra nézve, hogy intézkedést tegyenek a magok részéről is a mulatság érdekében. A felszolgáló hölgyek Debreczen város előkelő iparos családainak gyermekei. Szünoira alatt csupor tőz ré s rendeztetik díjazással, melynek mulatságos volta eléggé nem ecsetelhető. A »Korona« udvarhelyisége papirlámpionokkal fog kivilágíttatni. A vacsorát — az étel és italról híres Péter Pál, a talp alá való nótákat Veres Tóni első rendű zenekara fogja szolgáltatni.

* Eljegyzés. Varjassy Imre helybeli fiatal kovácsmester ma este tartja eljegyzését Pósalaky András polgártársunk kedves leányával Erzsike kisasszonnyal.

* A »Zion« debreczeni betegsegélyző egyesület zászló bizottsága a jövő hó 15-én kedélyes összejövetellel egybekötött hal estélyt rendez, melyre előre is felhívjuk a közönség figyelmét.

* Kurucz bajuszpedró. Szaládi Arpád (Budapest Andrassy-ut 86. szám.) saját találmányú kitűnő »Kurucz bajuszpedró«-jét ajánljuk a közönség figyelmébe.

* Eltűnt esernyő. Tegnapi est 1/2 6 és 1/2 7 óra közt a csőd alatt levő Weisz-féle borkereskedésből egy esernyő eltűnt. Kéri a tulajdonosa azt, ki meglehet, hogy csak tévedésből vitte el, hogy ugyanoda juttassa vissza, mivel amugy is tudomással bír az illető kiletről.

* Ügyvédi iroda áthelyezés. Dr. Kálmán Cz helyi József ügyvédi irodáját Hajdu-Böszörményből Debreczenbe (Piac-utca 1904 sz. a. I. em.) helyezte át.

* Kirabolt közsegi pénztár. Mártonfalva községben a múlt éjjel mint lapunk zártakor értesülünk álarczos rablók hatoltak a községi pénztárba miután a pénztárnok és községi bíró családját összekötötték, a pénztárt szétverték és az abban levő készpénzt magukhoz vették. A vámospércsi csendőrség táviratilag értesítette a b. újvárosi járás főszorgabírószámát az esetről.

* Megyei közigazgatási bizottsági ülés. Folyó hó 11-én hétfőn tartják meg a megyei havi rendes közigazgatási bizottsági ülést, amelyen leginkább folyó ügyek kerülnek tárgyalás alá. Nevezetesebb csak egy belügyminiszteri leirat tárgyalása lesz, a melyben az iránt intéz kérdést a belügyminiszter, hogy Téglás, Mikepéres, Felső-Józsa és Tetőllen községekbe nem volna czélszerű anyakönyvvezető helyetteseket kinevezni, miután azon helyeken tudvalevőleg a szomszéd községek anyakönyvvezető helyettese, teljesítik a szolgálatot. Ha a

megyei közigazgatási bizottság ezt czélszerűnek mondanák ki, úgy mindjárt az ezen állásokra kinevezendő egyéneket is jelölni fogja.

* Vizvezeték Debreczenben. A jog- és pénzügyi bizottságnak fontos ülése lesz kedden, mikor is a vizvezeték kérdése kerül tárgyalás alá. Erre az ülésre csupán ezt a tárgyat tűzik ki, hogy annál részletesebben és hehatóbban foglalkozhassanak vele. A bizottság megfogja hallgatni a városi főmérnök ide vonatkozó szakvéleményét is, hogy annak alapon szólhasson a régóta felszinen levő és megáldást sürgető kérdéshez.

* Rézeg talyigás. Tegnapi este Kerekes Sándor talyigás részeg fővel Freudentfeld Rudolf korcsmajának ablakát beverte s ezután felkapott talyigájára, közé csapott a lovakkal és el akart menekülni. — A rendőrök azonban a péterfia-utca végén elksipték és behajtottak Kerekes talyigáján a nözpontra. A talyigást — bár szörnyen ellehezte — lezárták. Ő azonban vigasztalta magát, hogy majd megveszi a kapitány ur szívet három frttal.

* A Kossuth Ferencz elnöklete alatt megalakult »Hazai általános biztosító részvénytársaság« működését megkezdvén ezen tisztán hazai vállalat — melyet magyarok alapítottak, magyarok bírnak a részvényeket — méltán megérdemli, hogy a magyar közönség azt felkarolja és támogassa. A társaság biztosít: a.) tűzkárokat ellen házakat, gyárakat, áru raktárokat, mezőgazdasági terményeket és berendezéseket valamint miudennemű butorokat és ingóságokat; b.) jégverés által mezei terményekben okozott károkat ellen, c.) testi balesetek ellen s mindezeket a legjutányosabb díjak és legelőnyösebb feltételek mellett. A társaság által kibocsátott a lapunkhoz melletelt prospectusokra felhívjuk olvasóink figyelmét.

* Mai számunkban hozzuk Adler Jakabné újonnan alakított férfi és női fehérnemű mosoda és nyakkendő tisztító intézet hirdetését. Felhívjuk rá olvasóink szives figyelmét.

Kellő időben kirtelen előforduló esetekben, Vértes gyógyász. Ferenczplánkaja már sokszor meggátolt komolyabb betegségek kifejlődését; melynélfogva egy család sem nélkülözheti azt.

* Egy pénztárosné felvétetik, ki a kereskedelmi szaktanfolyamot végezte, előnyben részesítetik. Steiner és Wittmann.

x Ügyvédi, bírósági és végrehajtói nyomtatványok. u; m:

Rendes értesítvény,
Értesítvény haszonbérletről,
Kielégítési biztosítási jkönyv,
Kézbesítési iv,
Felhívás (tulajdoni igény érvényesítés),
Árverési hirdetmény,
Végrehajtási jegyzőkönyv,
Rendelvény,
Árverési jegyzőkönyv

100 egész ivenként 80 krért folyton kapható Hoffmann és Társa könyvnyomdájában, a főpostával szemben.

Táviratok, Országgyűlés.

— Távirati tudósításunk. —

Budapest nov 9.

A képviselőház mai ülésén folytatták a tegnapi félbeszakított költségvetési vitát.

Molnár József szólalt fel legelőször s a budget ellen beszélt. Nem fogadja el a költségvetést.

Perczel Dezső belügyminiszter bizonyítja, hogy az anyakönyvvezetés bevált s az anya-

könyvvezetők hivatásuknak megfelelnek. Reméli, hogy az egyházközi harcok tegnapi befejezését mindenki hazafias örömmel látja. Kijelenti, hogy a papi vagyon secularizációjára a kormány sohasem gondolt.

Elismeréssel adózik a főpapság törvénytisztletének, azonban elítéli az alsópapságnak, az úgynevezett hecckáplánoknak az egyházközi törvényeknek revíziójára való izgatását. — Nyilatkozik a választási listák megküldésére vonatkozólag, melyeket nem azon naiv okból kért be, mintha tavasszal feloszlának a parlamentet, hanem csak áttekintette a különböző választási időkben a választói joggal bírók szaporodását.

A választók számának kevesbedését konstataálja. Jelen évben csak egy perccel kevesbedett a választók száma, tehát szerinte a választási listák megküldésére vádja alaptalan. (Élenk ellenmondások a bal és szélső-baloldalon) Szapáry Gyula gróf tegnapi beszédére azt feleli, hogy 1867-iki kiegyezés alapján álló pártok egyesülésének tárgyi akadályai ugyan nincsenek, de a kormány új pártalakulást egyáltalán nem kezdhet. Beszéde végén

Horváth Nándorral polenizál s tegnapi előtti beszédére megjegyzéseket tesz.

Szapáry Gyula gróf általános feltűnés közt kijelenti, hogy a kormánynak aktívoképes többséget kell csinálni. A 67-es pártok közt nem az ellentéteket kell keresni, hanem mindama nagyfontosságú kérdéseket, melyekben egyesülhetnek.

Szünet után Babó Emil beszélt a költészet ellen.

Utána Polónyi Géza interpellált a közös hadügyminiszter amaz ismeretes rendeletében mely a katonatisztek házasságának megszorítását célozza.

Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter azonnal felelt Polónyinak s mindenáron be akarta bizonyítani, hogy a kriegsminister szabályrendelete nincs ellentétben az új házassági törvényekkel.

Az ellenzéki oldalon zajos ellenmondás kiérte Fejérváry szavait, melyekre Polónyi meggyzi, hogy nem a honv. minisztert interpellálta, hanem Bánffy, Perczel Dezsőt és Erdélyi Sándor minisztereket.

Bánffy magáévá tette Fejérváry választását. Két óra már elmúlt, mikor Pázmándy interpellálta volna, azonban interpellációjára elmaradt, mert Polónyi interpellációjából kifolyólag nagy botrány keletkezett.

Polónyi követelte, hogy mivel ő interpellációját Bánffyhoz, Erdélyhez, Perczelhez intézte, feleljenek Fejérváry választását nem fogadják el.

Bánffy kijelentette, hogy a minisztertanács előzőleg magáévá tette az adott választást. Ekkor lépett be Erdély Sándor s kijelentette, hogy nem felelhet, mivel az interpelláció tárgyát nem ismeri.

Az ellenzék tombolva tiltakozott az ellen, hogy a honvédelmi miniszter választását elfogadják.

Ennek szavazást rendelt el, mire az ellenzék névszerintit kért.

E szerint a névszerintit szavazás hétfőre maradt. Akkor ejtik meg egyuttal az alelnök választást is.

Ülés vége délután 3 órakor.

MILLENNIUM.

A közös külügyminiszter és a kiállítás. Goluchovszki Agenor gróf külügyminiszter Bánffy Dezső báró miniszterelnökhöz intézett átiratában kijelentette, hogy az Ezredéves országos kiállítás érdekeinek előmozdításában készséggel hajlandó közreműködni. A külügyminiszter ur egyszersmind körrendeletet intézett valamennyi osztrák-magyar valóságos konzulátushoz, melynek bekezdése meglehetősen méltatása ama emlékezetes ünnepségnek, melyet a magyar nemzet a jövő évben rendezni készül. Azon általános érdeklődés, melylyel a kiállítás eszméjét mindenütt fogadták és felkarolták, ama lelkesedés, melylyel állam és társadalom ezen eszme megvalósításán fáradozik, elegendő garanciát nyújtanak a nagy mű teljes sikerét illetőleg. A közös külügyminiszter ezután kifejté azt, hogy a cs. és kir. konzulátusok közbenjárása kétségkívül dokumentálni fogja a külföld előtt azt a tényt, hogy az ezredéves országos kiállítást a magyar királyi kormány maga rendezte, ami alkalmas arra, hogy a külföld érdeklődését és egyszersmind bizalmát is felkeltse. A miniszter ennél fogva felhívja a konzulátusokat, hogy saját hatáskörükben tegyenek meg mindent arra nézve, hogy a külföld figyelmét hazafias és széles körökben érdeklő vállalatokra tereltesse. A konzulátusok intézkedéseiről és közbenjárásuk sikeréről külön jelentést kér a közös külügyminiszter.

Nemzetközi vasuti értekezlet az Ezredéves kiállítás ügyében. A magy. kir. államvasutak igazgató elnöke Ludvig Gyula miniszteri tanácsos igen érdekes meghívót intézett a külföldi vasutak igazgatóságaihoz. Tekintettel az ezredéves országos kiállítás alkalmából várható nagy idegen forgalomra és a millenniumi ünnepségek érdekében f. é. december 4-ére nemzetközi értekezletre hívta meg a vasuti igazgatóságokat. Az értekezlet helye Budapest lesz, czelja pedig 64 bel és külföldi vasutal egyezsége jutni mérsékelt árú közvelel menetérti jegyek kiadását illetőleg. E menet ár mérséklések 30 %-kal vannak tervbe véve. A közvelel menetérti jegyek érvényessége osztrák és magyar vasutak állomásairól 14 külföldi vasutak állomásairól pedig 30 napra lenne megállapítandó. Ily jegyek 1896. április 15-től szeptember 30-ig lennének kiadandók. A Budapestben tartandó értekezleten ennek megfelelő külön nemzetközi díjszabást fognak megállapítani az érdeklő vasutak képviselői, kik ez alkalmat fel fogják használni a készülő kiállítás építkezéseinek és a székes-főváros nevezetességeinek megtekintésére is.

Legolcsóbb ellátás a kiállítás alatt. Az ezredéves kiállítás igazgatósága megindította a tárgyalásokat arra nézve, hogy a kiállítás tartama alatt a szállodai és magánlakásokon kívül elegendő olcsó lakás álljon a vevőkről és a külföldről ideözönlő közönség rendelkezésére. — A főváros által az iskolákban létesítendő úgy nevezett olcsó lakásokon kívül, melyekben 30, 35 kros éjjeli szállások lesznek kaphatók, az igazgatóság két irányban indít mozgalmat. Először nagyszámú, mintegy ezer szobára terjedő napi egy forintos lakásokat kíván vállalkozók által az e czélra rendelkezésre álló középületekben berendeztetni, másodsorban barakkok építését vette tervbe s ez elvára a megfelelő helyet ki is szemelte. E barakkokban a szegény földmives és munkásnép számára 10 kr. tisztességes éjjeli szállás lesz biztosítva főleg tömeges kirándulások alkalmával. Emellett gondoskodik az igazgatóság arról is, hogy az ily kirándulók a kiállítás területén olcsó ebédet kapjanak (3 talétel 40 kr.) általában, hogy a kiállítás megtekintése és tanulmányozása a legszegényebb néposztály számára is lehetővé tétessék. Ezért tervbe v n véve végül a vasuti utazási díjak lehető mérséklése is. A kombinációk ma úgy allanak, hogy például egy brassóni munkásnak a kiállításra való felutazása, — két napig itt való időzése és teljes ellátása, hat forintból kikerülne míg

a szegedi munkásnak ily kirándulás 3 forintjába kerülne. Ilyen irányban a kiállítás igazgatósága rendszeres programot állapít meg s ez alapon az ország minden községében mozgalmat fog indítani a kiállítás tömeges látogatása érdekében.

Közgazdaság.

Sörtépiacz (Kőbánya), 1895. nov. 8.

a) Hízott sörtes árak: I. Magyar első rendű Öreg nehéz (páronként —400 kilg-on sulyban) 56—57—krig. 2. Öreg közép (páronként 300—400 kilg sulyban) 54—57 krig. 3. Fialat nehéz (páronként 320 kilg-on felüli sulyban) 54—55—krig. 4. Fialat közép páronként 251—320 kilg, sulyban 54—55—krig. 5. Fialat könnyű (páronként 250 kilg-ig terjedő sulyban) —. —krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kilg-on felüli sulyban) —. —krig. 7. Közép (páronként 220—280 kilg, sulyban) —. —krig. 8. Könnyű (páronként 220 kilg-ig terjedő sulyban) —. —krig. — III. Szerbiai: 9. Nehéz (páronként 200 kilg-on felüli sulyban) 53—54—krig. 10. Közép (páronként 220—260 kilg sulyban) 55—56—krig. 11. Könnyű (páronként 220 kilg-ig terjedő sulyban) —. —krig. Sörtés létszám 1895. év nov. hó 6. napján volt készletben 2592 db. 1895. év nov. 4-től nov. 7-ig napján felhajtott — darab. 1895. évi nov. hó 7-ik napján elszállított 300 darab. 1895. évi nov. hó 8-ik napjára maradt készletbe 2291 db. A hízott sörtes üzlet irányzata: Véltozatlan.

Magyarország dohánytermése. Az 1895. évi dohánytermés, daczára annak a körülménynek, hogy az előző évhez képest 3000 katasztrális holddal kevesebbet ültettek, végeredményben kedvezőbb volt az 1894. évi termésénél. Míg a múlt évben holdankint alig termelt 533 kilogramm silányabb minőségű dohány, addig az idei kiütő minőségű termés holdankint 8—9 métermázsát tesz. A termés 1894-ik évben összesen 343.832 métermázsát tett, míg ezidén az 500.000 métermázsát is meghaladja.

CSARNOK.

Szökés a madelonetták kolostorából.

— Elbeszélés a francia-német uralom idejéből. —

Irtá: Hansen J. O.

A „Debreczen“ számára fordította S. Sz. I.

I.

A nagy francia forradalom tetőpontját érte el; ama véres, iszonyú időszak vette kezdetét, melyet később »Rémkorszak«-nak neveztek. Sok ezer arisztokráta és royalistának feje hullott le a szüntelenül működő guillotineról az embertelen pörnapok és lelketlen vezetőinek ujjongása közben. Minden nap új meg új csapat került ki a megtömött börtönökből.

A meglevő tőrűezők rég idő óta nem voltak ellegendők az elfogottak tömegét befogadni. Felhasználtak tehát börtönnek egy szabadban álló épületet is, amely egykor a madelonetták klastroma volt, Fontaine utcában. Ez a börtön nem nyújtott olyan barátságos, komor látványt, mint a többiek, mert egy nagy kertben feküdt, a melyet egykor az apácák nagy gondnal törekedtek rendben tartani. Régi lakóinak kiűzetése után gondozatlan állapotban elvadult volt ugyan az, amde mégis telve zöld fákkal és bokrokkal. A szegény foglyok hallhaták a madarak énekét a kicsiny rezes-ablakokon keresztül mégis csak egészséges üde lég hatolt be hozzájuk.

Ennek az egykori kolostornak szűk czellájában ült két fogoly, Chavigny gróf és Luynes lovag, mindketten egy royalista összeesküvésben való részvétellel valának vádolva. Az egyik férfi körülbelül 50 éves, a másik alig felannyi idős volt.

Mindketten tudták, hogy emberi remény semmi melegséget nem nyújt. Minden nap várták, hogy mikor vezetnek majd az iszonyú verszopo Fougner-Tinville törvényszék elé, amely mindenbizonytal nyaktilót tart fenn számukra.

E szomorú kilátás azonban nem retentette el őket. Hiszen ezen rendkívüli időkben sok száz meg száz rokonállású barátaik kivégzése annyira napirenden volt, hogy végül magok az áldozatok közömbösen néztek a borzalmas műtél elébe s felelem nélkül, sőt büszkén viselték el a halált.

Egy délután hát együtt üldögéltek és beszélgettek a boldog multról, az udvarnál rendezett ünnepélyekről és az ott összegyűlt társaságról, melyben mindketten szerepet játszottak.

Egyszer csak csikorogai kezdett odakint a relesz. Chavigny és Luyres először azt hitték, hogy a törvényszék elé vezetik őket, hanem ebben csalatkoztak.

A nehéz ajtó kinyílt és belépett a börtönmester, Gosselin; őt követte egy fogoly, azután egy börtönőr, a ki egy számlót és egy matracot cipelt, mit a cellában el is helyezett.

Künn a folyosón négy nemzeti gardista állott, a kik fegyvereik végét fenyegetve támasztották a kőlapokra.

— Arisztokrata polgárok! — kiáltott a börtönmester, egy elhízott, nem nyílt alattomos tekintetű ember, — én ime itt egy foglyot hozok titektek, a kinek ebben a szép cellában vételek osztani kell.

— Ördögadta! hiszen ez már elég szűk nekünk is! — kiáltott Luyres

— Nincs segítség! Ma ujjalag 80 foglyot hoztak be a már itt levő 410-hez. Ez is az átkozott, még folyvást tartó royalista összeesküvéséből jön. Kell, hogy együtt nyomorogjanak — mondotta a madeloniták igazgatója. Ti arisztokraták, maga a bűn vagytok. Nos, lássatok hozzá, miként helyezitek el őt.

— Az nagyon kellemetlen! hárman itt alig mozoghatunk.

— Uraim! én rajta leszek, hogy keveset alkalmatlankodjam önöknek, — mondá a leglágyabb hangon az új fogoly.

— Valóban, — tódítá jóakarólag a börtönmester, — az új fogoly egy jámhör, érzélgős ember, a mennyire én őt megítélem. Miként lehet egy ilyen báránycska egy összeesküvésnek részese, azt meg nem foghatom. Az is talányos előttem, miért szükséges az ő őrzésére négy gardista? Igazgató polgártársam azt mondotta, hogy úgy vigyázzak rá, mint a két szememre, mert ő egy rendkívül veszélyes royalista. Igaz, hogy én ezt egyáltalában nem hiszem.

(Folyt. köv.)

Tőzsde.

Budapesti gabonatőzsde.

— Érk. d. e. 10 ó. 35. p. —

Őszi buza szept.—okt.-re	7.01—03.
Uj buza őszre 1896.	7.30—32.
Őszi rozs	—
Tavaszi rozs	6.43—45.
Őszi zab	—
Tavaszi zab	6.00—01.
Uj tengeri május—jun.-ra	4.58—60.

Bécsi gabonatőzsde.

— Érkezett d. e. 11 óra 20 p. —

Őszi buza szept.—okt.-re	—
Tavaszi » márcz.—apr.-re	7.36—38.
Őszi rozs	—
Tavaszi rozs	6.78—80.
Őszi zab	—
Tavaszi zab	6.37—39.
Tengeri máj-jun.-ra	4.92—93.

Debreczeni városi színház.

Idény bérlet. 35. Páratlan bérlet. 35.

Vasárnap, 1895. nov. 10-én:

Komédiásnök a táborban.

Operette 4 felvonásban. Zenéjét írta: Grüncke. (Rendező Hevessy.)

Nyíltér.
Med. univ.
dr. SIGHERRMANN ADOLF
FOGORVOS.

Rendel: délelőtt 9—12.
délután 2—6.

Lakása Kossut-u. 2152. Kardos-ház.

Ügyvédi irodámat
Főpiacz-uteza 1904. sz. alatt,
Czegely-ház, megnyitottam.

Debreczen, 1895. nov. hó

KÁLMÁNCZHELYI JÓZSEF

ügyvéd,

(MIKLÓS-UTCZA SARKÁN.)

Hamisított fekete selyem. Égesünk el egy kis mintát a venni szándékolt selyemből, és a hamisítás rögtön kiderül: Mert míg a valódi s jól festett selyem az elégségnél nyomban összepödördik és csakhamar kialszik, maga után csakély barna hamut hagyván: addig a hamisított selyem (mely zsíros színű-szalonnás lesz és könnyen törik) lassan tovább ég (minthogy rostszálai a festanyagtól telítetten tovább izzanak) és sötét barna hamut hagy maga után, mely valódi selyem módjára soha össze nem pödördik, csak meggömbül. Ha valódi selyem hamuját össze nyomjuk, elporlik, a hamisítványé nem. — **Henneberg G.** (cs. k. udvariszállító) **selyemgyára Zürichben,** házhoz szállítva postabér és vámentesen szívesen küld bárkinek is mintákat, akár egyes öltönyökre való akár egész végekben levő valódi selyem szövetekből. — Svájcba címzett levelekre 10 kros, és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek. (5—9)

Jelzálogkölcson ügyletek

az „Egyesült budapesti fővárosi takarékpéntár”

részére **közvetlenül**

Goldstein Mór

bankbizományi üzletében

Debreczenben, **főter, Szediák-palota**

Már betáblázva levő drágább kölcsönök kifizettettek.

Az ondódon, a Veréb-dűlőben, 25 1/2 öl föld

ELADÓ.

Értekezhetni Csapó-Könyök-utczán 572. szám alatt a tulajdonossal.

ROSENZWEIG RÓZA

tul. **GOLDSTEIN KAROLIN**

MIEDER

gyárában

főpiacz, HUBER-ház a Miklós-utczával szemben

mindenféle **MIEDEREK** mérték szerint

olcsó árak

mellett készítettnek.

Kész miederek igen jutányosan !!

Adler Jakabné mosó és tisztító müintézete

DEBRECZEN,

Felvételi üzlet főpiacz, Szotyori Nagy Károly-féle ház, a Kereskedelmi Akadémia mellett.

Szives tudomására hozom a n. é. közönségnek, hogy helyben, a Kereskedelmi Akadémia mellett, Szotyori Nagy Károly ur házában

mosó és tisztító müintézetet nyitottam.

A fővárosban ezen szakmát huzamosabb ideig tanultam, valamint személyzetem is a fővárosi elsőrangú mosó és tisztító intézetekből hozattam s csakis szakavatott munkaerőkkel dolgozom.

Müintézetemben elállalok mindenféle férfi és női FEHÉRNEMŰEKET mosásra és tisztításra, FÜGGÖNYÖKET fehér és crémre tisztításra férfi SELYEM KENDŐK tisztítását, mindenféle akármilyen régi NYAKKENDŐKET tisztításra elfogadok olyformán, hogy azok, teljesen új színezetet öltenek.

Mosódámban főgondot fordítok arra, hogy bármily természetű megrendelés rendkívül gyorsan eszközöléssek. Az arakra vonatkozólag elhatároztam, hogy ugyanolyan mérsékeltlen számítok, mint azt a fővárosban szokás.

A n. é. közönség beláthatja, hogy ha helyben ilyen berendezett müintézet létezik, nem szükséges ezentul többé semmit sem a fővárosba küldeni, megkapható az nálam éppen olyan jó, szép és olcsó árszámításban, azonkívül megvan az a megbecsülhetetlen előnye, hogy sokkal gyorsabban kézbesíthetők.

Meg kell említenem, hogy mosódámban ártalmatlan szerek igénybe nem vétetnek. Felkérem tehát, sziveskedjék becses pártfogásában részesíteni, én viszont igyekeznem fogok magamat arra érdemessé tenni.

Tisztelettel **ADLER JAKABNÉ.**

Felvételi üzlet a Ker. Akadémia mellett. — Mosóda és lakás: Bárány-utca 2231.

FALLER GYULA

uri és női divat raktára

Debreczen, Piacz-u. 1901.

FÉRFI CZIPÓ RAKTÁR

Nagy választékban:

Férfi- és fiu fehérenemű, nyakkendő, valódi angol kemény és puha kalap, Cylinder, utazó és téli sapka, séta- és vasbot.

Férfi- és női esőernyő, zsebkendő, harisnya, valódi prágai bőrkegtyű, Jäger alsó ruha. Női tricót, alsó szoknya, francia szabású derék-fűző, köteny, fátoly, selyem és csipke-kendő, legyező és diszhajtó.

Leány és fiu tricót ruha.

UTAZÓ BÖRÖND, táska és pinczértáska, szivar- és pénztárcza.

Illatszer, kefe, fésű, rövidáru és még sok itt fel nem sorolt czikkek jutányos árban kaphatók.

Gummi czipó raktár.

Valódi Pichler és J. Heintz Ila kalap.

Fős káposzta

több ezer főre menő balinkai és csurgói két legkitünőbb hazai fajtaból eladó. Házhoz szállítva válogatott extra minőségűnek száza 5 frt.

I-ső osztályunak	4	"
II-ik	3	"
III-ik	2	" 50
elegy aprós főnek	2	"

A megrendelés 25-50-100-1000 számra is eszközölhető GANOFZKY LAJOS és LEIDEN-FROST ÁRMÁN urak üzleteiben, hol e czélra mustrapéldányok is vannak, valamint alulírott termelőnek Szent-Anna-utczai 2537. sz. lakásán, hol kapható és vidéki elküldésre megrendelhető még nagy mennyiségű norinbergi mivelésű édeses

czukortorma

minősége szerint kllója 12-16-20-25-30-35 krjával mely utóbbiból kivanatra árjegyzéssel is szolgál

Biró Pál
termelő.

Fényképészeti műterem átvétel.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására juttatni, miszerint a

PAPP ALBERT-féle

(Kossuth-utczá, Kardos-ház)

FÉNYKÉPESZETI MÜTERMET átvettem

s azt a modern kor kivánalmainak megfelelőleg rendeztem be. A mélyen tisztelt közönség becses megrendelését kérve, vagyok kiváló tisztelettel

KNÉBEL

császári é királyi udvari fényképész.

A legújabb

NŐI BLOUSOKAT,

valamint

gyermek-ruha és gyermek-felöltöket

legolcsóbb szabott áron ajánl

Steiner és Wittmann

DEBRECZEN, Főpiacz, a főposta mellett.

Minden könyvkereskedés által kapható:
Egyetemes-Zsidó Könyvtár
 Egyes szám ára 12 kr.
 Prospectus ingyen
BRANDEIS B. JAKAB, PRAG.

Eladó ház.

A homok-kertben, a legnépesebb utcában, 191-k szám alatt levő ház mely áll egy utcai üzlethelyiségből, mely évenként 4—5 ezer frt forgalmat csinál, továbbá négy szoba, pincze, ebédlő és zárt kapuval, az udvar végén kerttel, szőlő és gyümölcsfákkal, jó ivóvízzel, istálló és kocsiszinnel ellátva, **eladó.** — Értekezhetni ugyanott a tulajdonossal.

KÖHÖGÉS,

rekedtség és elnyálkásodásnál

a torok és légzési szervek

MINDEN ZAVARAINÁL

melegen ajánlják

EGGER

kitünő hatású

mellpasztilláit.

Kaphatók 25- és 50 kros eredeti dobozokban, minden gyógyszerárban és nevezetesebb gyógy-fűszerüzletben.

Fő és szétküldési raktár

EGGER A. és FIAI

Nádor-gyógyszertára

BUDAPEST, Váci-körút 17.

A ki köhög vegye a

hirnevesen elismert és mindig megbízható

KAISER

mell-czukorkát.

Segít köhögés, rekedtség, mellkatarrhus és elnyálkásodás ellen

Számos nyilatkozat által legjobb és legolcsóbbnak elismerve.

Csomagokban á 10 és 20 kr.

Biztos hatást

gyakorolnak a bevált és n gybeesü

KAISER

Prominczli-Caramelliái

étvágytalanság, gyomorfájás és elrontott gyomor ellen. Valódi csomagokban Dr. ROTHSCHNEK V. EMIL gyógyszerárban.

Kezdett és kész kézi

NŐI MUNKÁK

minden áron eladó, miután ezen czikkkel tovább nem foglalkozom.

Együttal ajánlok legfinomabb mosó és horgoló selymeket dus választékban

Schwarz M. L.

női és férfi divat

üzletében,

a főposta mellett.

Nagy választék :

Női ruhaszövetek és diszek, velezek, téli kendők, és diszkötények, Jäger kötőgyapju.

☞ Mindennemű női divat áru ☜

és bélésnemükben

GYENES LAJOS-nál

városház épület.

Ifj. Pájer József

ÜVEG-, PORCELLÁN-, LÁMPA- ES KONYHA BERENDEZÉSI NAGY RAKTÁRA

DEBRECZENBEN.

☞ Üzlethelyiség : FŐPIACZ, KOSSUTH-UTCZA SARKÁN. ☜

Van szerencsém úgy a helybeli, mint a vidéki nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy az idény beálltával dusan összeállított **lámpa-raktárt** rendeztem be.

Tartok raktáron minden jóhírnevű gyártmányú álló- és függő-lámpákat a legjobb égőkkel ellátva, egész gyári áron, ugyanint **Ditmar-féle nap komotyon baku, dupla és a 30—40 gyertya lángú meteor-égőkkel**, melyeket eladás előtt mind kipróbálva szolgálom.

Tartok raktáron igen finom szövésű **kanócokat, lámpaollókat, lámpaüveg-keféket, petroleum kannaikat**, minden egyes **lámparészeket**.

Ajánlom továbbá gazdagon berendezett raktáramat, u. m. : **ét-, tea-, kávé-, mocon-mosó-, és üveg-készleteimet** francia, angol s több hazai kivitelben igen jutányos áron.

Borndorfi evőeszközöket, dísz tárgyakat, úgy oh na-ezüst mint alpacában,

árjegyzék szerint, továbbá : **oson- és fenyelű asztali- és dessert-kéveket, mosó asztalokat** minden kivitelben.

Szobadíszítéshez nagy választékban szolgálhatok **majolika- és terrakotta-vázákat és korsókat** ugyszinte **faldíszek és szobrokat** minden nagyságban.

Ajánlom továbbá az abaujmegeyi majolikagyár szépkivitelű áruk bizományi raktárát, a mely gyártmányból dusan el vagyok látva. — Konyha berendezéshez minden ahhoz való kellékekkel a legolcsóbb árak mellett szolgállok.

☛ Menyasszonyi kelengye bevásárlásnál kamatot engedményezek, ☛

vidékre csomagolást, ládát, nem számítok.

Vidéki megrendeéseknél a csomagolásnál a legnagyobb gond fordítatik

az uton történendő esetleges kárért felelősséget vállalok

A nagyérdemű közönség szives bizalmát kérve

maradok kiváló tisztelettel

Ifj. PÁJER JÓZSEF.

HIRDETMÉNY!

A magyar osztálysorsjáték második huzása december 6-án kezdődik és december 14-éig tart.

Az első osztályban ki nem huzott **osztály**sorsjegyeknek ezen huzáshoz szükséges megújítása, minden további jogok elvesztésének terhe mellett, november 26-ig eszközözendő, és pedig kizárólag a sorsjegyeken jelzett elárusítónál.

Teljes sorsjegyek, melyek az első osztályban nem nyertek, a második huzásban résztvesznek a nélkül, hogy **ezek** megújításának szüksége fennforogna.

Vételsorsjegyek — a míg a készlet tart — és pedig : egy egész sorsjegy 80 koronáért, egy tized sorsjegy 8 koronáért és egy huszad sorsjegy 4 koronáért az ismert elárusítóknál kaphatók, a kik egyszersmind mindennemű felvilágosítással szolgálnak. Megrendelésekkel kérjük ezekhez (nem hozzánk) fordulni.

Budapest, 1895. november 1-én.

Magyar osztálysorsjáték Igazgatósága.

EGY MILLIÓ

1,000.000 korona nyerhető a legszerencsésebb esetben

az

államilag jóváhagyott

Magyar osztálysorsjátékon

melynek

nagy
nyereményhúzó

1895. december 6–14-ig ejtetik meg.

Vétel-sorsjegyek :

1 egész **40** **frt**   1 tized **4** **frt.**
1 fél **20** „   1 huszad **2** „

(Portó fejében 5 kr., ajánlott levélért 15 kr. és nyereményjegyzékért 10 kr. fizetendő.)

Ajánlja és szétküldi postautalvány ellenében vagy utánvétellel is

Nyeremények

1 jutalom	à	600000 korona	=	600000 korona
1 nyeremény	à	400000 „	=	400000 „
1 „	à	200000 „	=	200000 „
1 „	à	100000 „	=	100000 „
1 „	à	50000 „	=	50000 „
2 „	à	20000 „	=	40000 „
2 „	à	15000 „	=	30000 „
4 „	à	10000 „	=	40000 „
10 „	à	8000 „	=	80000 „
27 „	à	6000 „	=	162000 „
100 „	à	2000 „	=	200000 „
200 „	à	1000 „	=	200000 „
1150 „	à	200 „	=	230000 „
20000 „	à	100 „	=	2000000 „
21499	nyeremény	=	4.332.000 korona	

HEINTZE KÁROLY,

fő-elárusító Budapest, Szervita-tér 3. szám.

Sürgöny czim : LOTTOHEINTZE, BUDAPEST.

Hogy a tisztelt közönség különböző számú több sorsjegy birtokában nagyobb nyereménykilátásokhoz jusson, — öt vagy ennél **több** sorsjegy bevásárlásánál a sorsjegyeket egymástól teljesen eltérő számokat állítok össze tetszés szerinti egész, fél, tized, és huszad sorsjegyekből a fenti áron.

